

En korrump personlighet?

En studie av Big Five-personlighetsdragens samband med korruptionstolerans¹

Fredrik G. Malmberg

A corrupt personality? A study of the association between the Big Five personality traits and corruption tolerance

Previous research has shown a link between certain basic personality traits belonging to the well-established Big Five model and corruption tolerance, operationalized with relatively simple measures that mainly include bribe-taking. This study takes a closer look at these relationships using a more sophisticated measure of corruption tolerance that encompasses a much broader spectrum of more or less corrupt acts. The results from the empirical analyses, which include over 2,000 Swedish-speaking Finns, support the conclusions from previous studies that it is mainly Conscientiousness and Agreeableness that have significant negative associations with corruption tolerance. Of these two characteristics, it is mainly Conscientiousness that has a negative association with almost all individual corruption scenarios, while Agreeableness is mainly associated with those scenarios where the ethical guidelines are less clear.

Introduktion

En lång rad studier har påvisat att korruption har ett flertal negativa konsekvenser, bland annat vad gäller ekonomisk tillväxt, mellanmännisklig tillit och politiskt deltagande (se t.ex. Mauro 1995; Malmberg & Christensen 2021; Rothstein & Uslaner 2005). Därtill tyder korruptionsforskningen på att det i så gott som alla världens länder råder en relativt stor enighet bland medborgarna om att korruption är moraliskt fel och förkastligt (Kurer 2015; Malmberg 2019; Rothstein & Varraich 2017).

Fastän folk i allmänhet anser att korruption är någonting negativt i så

1 Denna artikel är resultatet av ett projekt som är finansierat av Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.

gott som alla samhällen och kulturer finns det ändå vissa gradvisa skillnader i acceptansen för olika typer av korruption. Vissa former av korruption kan bland en del individer och grupper uppfattas som mer acceptabla än andra beroende på den aktuella kontexten och exempelvis det berörda policyområdet (Bauhr & Oscarsson 2011). För att effektivisera bekämpningen av korruption krävs därmed en djupare förståelse angående dess natur och människors förhållande till det. Detta omfattar bland annat en djupare insikt i vilka moraliska riktlinjer som gör sig gällande i olika situationer och vilka korruptionsformer som anses vara mer acceptabla än andra.

Fenomenet korruptionstolerans har fått en hel del uppmärksamhet i forskningskretsar särskilt under de senaste åren (Bauhr & Oscarsson 2011; Erlingsson & Kristinsson 2019; Kravtsova m.fl. 2017; Lavina 2013; Maciel 2021; Malmberg 2019; Moreno 2002; Pozsgai-Alvarez 2015; Pop 2012). Trots denna snabbt växande skara av studier som undersöker fenomenet ur diverse perspektiv saknas det fortfarande en hel del kunskap om hur olika typer av människor kan förväntas reagera på eller uppfatta olika former av korruption som kan uppstå i varierande kontexter. Flera av dessa studier, särskilt de av en mer länderkomparativ karaktär, har inkluderat relativt enkla indikatorer på korruptionstolerans som primärt tar i beaktande den klassiska formen av korruption, tagande av mutor (se t.ex. Kravtsova m.fl. 2017). Den tidigare forskningen i korruptionstolerans där det har ingått mer sofistikerade indikatorer på detta fenomen har även till stor del varit fokuserad på utvecklingsländer och data från exempelvis Afrobarometern (se Kurer 2015: 37-38).

Denna studie bygger vidare på forskning från Sverige genom att återanvända en handfull enkätfrågor som ingått i de svenska nationella SOM-undersökningarna² (Bauhr & Oscarsson 2011; Bauhr & Färdigh 2012) samt utöka dessa med två splitter nya frågor som berör korruption som äger rum utomlands. Detta är till min kännedom den första studien som undersöker medborgarnas uppfattningar gällande korruptionsscenarier som sker utomlands men involverar aktörer knutna till respondentens hemland. Här utnyttjas alla dessa enkätfrågor till att konstruera ett korruptionstoleransindex, men studien tittar även närmare på de enskilda komponenterna som ingår i indexet för att utvärdera ifall den specifika korruptionstypen eller kontexten spelar någon roll.

Studiens fokus ligger på sambanden mellan grundläggande personlighetsdrag enligt femfaktormodellen och korruptionstolerans. Den övergripande forskningsfrågan i artikeln lyder som följande: *Vilken betydelse har Big Five-personlighetsdragen när det kommer till att förutspå acceptansen för olika former av beteenden som kan tolkas som korruption?* Därtill undersöker studien huruvida effekten av de fem olika personlighetsdragen varierar på basis av den specifika korruptionsformen.

2 SOM är en akronym för Samhälle, Opinion och Medier.

Ett vanligt sätt att undersöka personlighetens betydelse i olika sammanhang är med hjälp av självrapporterade data angående individers personlighetsdrag. Standardsättet att mäta personlighetsdragen är att använda den inflytelserika "Big Five"- eller femfaktorteorin som urskiljer mellan fem grundläggande drag som uppges vara centrala för personligheten: Samvetsgrannhet (*Conscientiousness*), Öppenhet (*Openness to Experience*), Samstämmighet (*Agreeableness*), Extraversion och Emotionell stabilitet. Sambanden mellan Big Five-personlighetsdragen och korruptionsperceptioner samt beteenden har fått en del uppmärksamhet i tidigare studier (Agbo & Iwundu 2016; Arrigo & Claussen 2003; Canache m.fl. 2019; Connelly & Ones 2008; Salmanova 2021) men denna studie skiljer sig från de flesta andra av dessa studier, förutom den sistnämnda, såtillvida att fokus här ligger på uppfattningar gällande *acceptansen* av korruption. Dessutom ingår här ett betydligt bredare spektrum av (potentiellt) korrupta handlingar än i någon av de tidigare nämnda studierna.

Att studera korruption ur ett psykologiskt perspektiv kan ge vissa unika insikter och lärdomar som kan vara användbara i utvecklandet av antikorrupsionsmekanismer och riktlinjer som främjar etiskt beteende. Exempelvis har forskning av detta slag bidragit till utvecklandet av personlighetstest som används vid rekryteringen av personal till offentliga tjänster såsom poliskåren (Arrigo & Claussen 2003). Dessutom kan forskningen bidra till att ge svar på viktiga frågor vad angår korruptionstolerans i allmänhet.

Studiens resultat stöder slutsatserna från tidigare studier om att det är främst Samvetsgrannhet men även Samstämmighet till en viss grad som har ett negativt samband med korruptionstolerans i allmänhet. Artikeln är strukturerad på följande vis. Efter inledningen presenteras kort fenomenet korruptionstolerans: Vad innebär det egentligen? I därpå följande sektion diskuteras sambanden mellan de olika personlighetsdragen som ingår i Big Five-modellen och korruptionstolerans: Hur kan en individs personlighetsdrag tänkas vara sammankopplade med evalueringen av olika typer av korruption? Därefter presenteras studiens design, metod och data, följt av de empiriska analyserna. Slutligen avrundas artikeln med en konkluderande diskussion som sammanfattar de centrala resultaten och ger förslag på hur man kunde gå vidare inom detta forskningsområde.

Korruptionstolerans och personlighetsdrag

En definition av korruptionstolerans, eller korruptionsacceptans som det också ibland kallas, kräver inledningsvis en kort redogörelse av vad som egentligen menas med termen "korruption".

Som ett övergripande fenomen som inkluderar både privat och offentlig korruption kan korruption definieras i enlighet med Transparency International (2020) som "*the abuse of entrusted power for private gain*" eller "missbruk

av anförtrödd makt för privat nytta” (Pozsgai-Alvarez 2020). Denna definition lämnar dock en del frågor obesvarade, såsom vad innebär egentligen ”missbruk av anförtrödd makt”? Ett sätt att besvara frågan är att konstatera att det är ett beteende eller en praxis som bryter mot principerna om god förvaltningsledning (*good governance*, jfr. Salminen & Mäntysalo 2013). Bo Rothstein och Jan Teorell (2008) argumenterar i sin tur för att en nyckelprincip i detta sammanhang, åtminstone vad gäller offentlig korruption, är principen om icke-diskriminering eller opartiskhet i offentlig maktutövning. Korruption anses därmed även utgöra *motsatsen* till opartiskhet (se även Kurer 2015). I en nordisk kontext framförs det därtill att korruption ofta tar mer diskreta, lagliga och mindre individ-centrerade former som faller utanför traditionella definitioner av korruption och är därför svårare att upptäcka och sanktionera (Groop 2021; Vaiman m.fl. 2011; Røstvik 2017).

Korruptionstolerans kan i sin tur definieras som *en individs moraliska godkännande av ett beteende eller en praxis som kan uppfattas som korrupt* (jmf. Pozsgai-Alvarez 2021: 2). Litteraturen inom detta område kan i stort sett delas in i två grupper: En som undersöker medborgarnas (fortsatta) stöd till korrupta politiker och en annan som undersöker medborgarnas vilja att ta del av eller acceptera korruption (för en genomgång av litteraturen inom detta område, se Pozsgai-Alvarez 2015). Den aktuella studien tillhör alltså den senare gruppen.

Den överlägset populäraste metoden inom psykologin att beskriva grundläggande skillnader i individers personlighet har varit den så kallade femfaktormodellen som är mest känd som ”Big Five” eller ”Big 5” (Goldberg 1990; McCrae & Costa 2008). Ett flertal studier har pekat på begränsningarna och bristerna hos denna teoretiska modell (se t.ex. Feher & Vernon 2021), främst vad gäller dess förmåga att vara heltäckande när det kommer till att fånga upp alla relevanta personlighetsdimensioner. Därför har forskare föreslagit mer omfattande modeller som även inkluderar variabler bortom Big Five-personlighetsdragen, såsom exempelvis HEXACO- (Anglim & O’Connor 2019) och *Dark Triad*-modellerna (Muris m.fl. 2017).

Big Five-modellen kvarstår dock som den dominerande modellen i empirisk forskning, åtminstone delvis tack vare dess förhållandevis enkla och klara struktur och dess replikerbarhet över kulturella gränser. Fördelen med att studera sambanden mellan dessa fem personlighetsdrag och andra typer av attityder och uppfattningar är att de tidigare nämnda uppges vara relativt stabila redan efter ett tidigt skede i livet (Caspi m.fl. 2005; Gerber m.fl. 2010). Därmed anses de ofta föregå en mängd andra faktorer i den kausala ordningen, vilket innebär att de erbjuder en enastående möjlighet till att klargöra hur underliggande faktorer påverkar en mängd olika politiska åsikter och beteenden. Beteendemässiga dispositioner såsom personlighetsdrag spelar enligt Icek Ajzens (1991) teori om planerat beteende en nyckelroll när det kommer till att förutspå kognitiva övertygelser, vilket i sin tur bidrar till att förklara mänskligt beteende

Tabell 1. Beskrivning av femfaktormodellens personlighetsdrag

Personlighetsdrag	Beskrivning
Samvetsgrannhet	Ambitiös, målinriktad, punktlig, flitig, pålitlig, disciplinerad och pliktrogen.
Öppenhet	Intellectuellt nyfiken och äventyrlig, fördomsfri, flexibel, uppfinningsrik, kreativ och icke-konventionell.
Samstämmighet	Vänlig, omtänksam, hjälpsam, empatisk och altruistisk.
Extraversion	Utåtriktad, social, aktiv, energisk, impulsiv och spänningssökande.
Emotionell stabilitet	Lugn, känslomässigt stabil och självsäker.

Källor: Cervone & Pervin (2008); Costa & McCrae (1992); John & Srivastava (1999)

(se även Fishbein & Ajzen 1975). Här tål det ännu att understryka att denna studie undersöker sambanden mellan personlighetsdrag och *uppfattningar* gällande korruption och inte korrupt *beteende* i sig. I verkliga situationer där personer måste välja mellan att antingen delta i en korrupt praxis eller avstå från det så kan det vara helt andra personlighetsdrag som påverkar individuella val (om de alls har några), oberoende vad de egentligen anser om praxisen i sig (se även Agbo & Iwundu 2016).

Big Five-modellen består av följande fem personlighetsdrag: [1] Samvetsgrannhet (*Conscientiousness*), [2] Öppenhet (*Openness to Experience*), [3] Samstämmighet (*Agreeableness*), [4] Extraversion och [5] Emotionell stabilitet, även känd vid dess motsatta benämning, Neuroticism (Goldberg 1990). Tabell 1 sammanfattar kännetecknen för samtliga personlighetsdrag. Till min kännedom har endast en nyligen utkommen studie uttryckligen undersökt sambanden mellan Big Five-personlighetsdragen och korruptionstolerans. Aygul Salmanova (2021) undersöker med hjälp av data för Tyskland och Nederländerna³ från sjätte omgången av World Values Survey (WVS) sambanden mellan personlighetsdragen och ett korruptionstoleransindex där det ingår endast en fråga som berör en praxis som direkt kan förknippas med korruption i traditionell bemärkelse, nämligen tagande av mutor i tjänst⁴ (se även Malmberg 2019). Slutsatsen i Salmanovas studie är att endast två av de fem personlighetsdragen har ett signifikant (och negativt) samband med korruptionstolerans i båda länderna, nämligen Samvetsgrannhet och Samstämmighet. Därutöver finner studien även ett signifikant och negativt samband mellan Öppenhet och korruptionstolerans i Tyskland men inte i Nederländerna.

3 Orsaken till att Salmanova (2021) valt att inkludera Tyskland och Nederländerna är att de är de enda så kallade WEIRD-länderna (*Western, Educated, Industrialized, Rich, and Democratic* [västerländska, utbildade, industrialiserade, rika och demokratiska]) för vilka det finns data för personlighetsvariablerna.

4 De övriga två frågorna som ingår i Salmanovas (2021) index berör fusk med statliga bidrag och undvikande av avgiftsbetalning på allmänna transportmedel.

Förutom den nyss nämnda studien finns även en hel del studier som undersökt hur de olika personlighetsdragen hänger samman med diverse delkomponenter av moraliskt beslutsfattande (Dollinger & Kilman LaMartina 1998; McAdams 2009; Pohling m.fl. 2016) och uppfattningar gällande etiska dilemman samt mer konkreta beteendeformer såsom akademisk oärlighet (t.ex. plagiering, se De Bruin & Rudnick 2007; Giluk & Postlethwaite 2015; Simha & Parboteeah 2019), kontraproduktiva arbetsbeteenden och olika typer av så kallad ”white-collar crime” eller ekonomisk brottslighet, alltså beteenden som ofta innehåller vissa drag av korruption (Connelly & Ones 2008). Tamara L. Giluk och Bennett E. Postlethwaite (2015) finner exempelvis i sin meta-analys att Samvetsgrannhet och Samstämmighet har ett negativt samband med akademiskt fuskande.

Fördelen med den aktuella studien i jämförelse med framför allt Salmanovas studie är att denna studie inkluderar ett betydligt bredare spektrum av handlingar som bryter mot normen om opartiskhet, och därmed kan ses som korrupta, samt ”representerar maktutövande som ligger i skymningslandet mellan lagligt och direkt olagligt beteende” (Bauhr & Oscarsson 2011, 90). Därmed går det även att undersöka huruvida sambandet med olika personlighetsdrag varierar beroende på den aktuella korruptionsformen eller -typen. Exempelvis kunde man föreställa sig att personlighetsdraget Samstämmighet eventuellt kunde spela en större roll i fall som berör favorisering eftersom det handlar om hur individer förhåller sig gentemot andra.

Härnäst följer en närmare beskrivning av vad som kännetecknar de olika personlighetsdragen samt hur de kunde tänkas hänga samman med korruptionstolerans. Mest teoretiskt och empiriskt stöd från tidigare finns för att de tre första dragen kunde vara associerade med attityder angående oetiskt beteende (se t.ex. McAdams 2009), vilket gör att tydliga hypoteser kan formuleras gällande dem, medan förväntningarna för de två sista är mer diffusa och tveksamma. Hursomhelst har jag trots det valt att utforma hypoteser för alla fem drag på basis av de mest plausibla argumenten som nämns i den relevanta litteraturen.

SAMVETSGRANNHET (CONSCIENTIOUSNESS)

Personer med höga poäng på Samvetsgrannhetsskalan beskrivs som ambitiösa, målinriktade, punktliga och flitiga, plikttrogna, samt som personer med en stark självdisciplin och preferens för konformitet och status quo (Cervone & Pervin 2008; John & Srivastava 1999).

Samvetsgrannhet har även i vissa studier förknippats med olika typer av prosocialt beteende såsom ärlighet och frivilligarbete på arbetsplatsen och i föreningslivet (McFerran m.fl. 2010). Andra uppger på sin sida att det inte finns ett direkt samband mellan Samvetsgrannhet och prosocialt beteende (Kline m.fl. 2019). Däremot är det mer sannolikt att det finns ett samband mellan Samvetsgrannhet och undvikande av oetiskt eller antisocialt beteende såsom

akademiskt fusk (Bratton & Strittmatter 2013; Simha & Parboteeah 2019). Virginia K. Bratton och Connie Strittmatter (2013) har exempelvis framhållit att Samvetsgrannhet sannolikt spelar en nyckelroll i moraliska övervägningar. Därmed kan man generellt utgå ifrån att personer som uppvisar en högre grad av Samvetsgrannhet är mindre benägna att tolerera korruption, vilket får här utgöra denna studies första hypotes:

H1: Samvetsgrannhet har ett negativt samband med korruptionstolerans.

ÖPPENHET (*OPENNESS TO EXPERIENCE*)

Personer med höga poäng på Öppenhetsskalan beskrivs som intellektuellt nyfikna och äventyrliga, fördomsfria, flexibla, uppfinningsrika, kreativa och icke-konventionella, samt som personer med ett ganska komplext mentalt och upplevelsemässigt liv och en hög tolerans för tvetydigheter (Cervone & Pervin 2008; Costa & McCrae 1992; John & Srivastava 1999). De med låga poäng kan däremot uppfattas som rigida, inskränkta och principfasta. Öppenhet pekas därför ofta ut som en faktor som delar upp människor i liberaler och konservativa (Gerber m.fl. 2010).

Förväntningarna gällande Öppenhet är delvis blandade. Med tanke på dessa personers tendens att utmana normer och invanda mönster kunde man föreställa sig att de är mer benägna att visa förståelse och moralisk flexibilitet för åtminstone vissa typer eller former av korruption samt annat mer tvetydigt beteende (Simha & Parboteeah 2019). Å andra sidan tyder deras tendens till en högre intellektuell kapacitet på att de är också mer kapabla till att uppnå högre nivåer av moralisk bedömningsförmåga (*moral reasoning*, se DeYoung m.fl. 2014; Dollinger & Kilman LaMartina 1998; McAdams 2009),⁵ vilket i sin tur tyder på att de kunde tänkas vara mindre toleranta gällande korruption.

Den empiriska bevisföringen gällande förhållandet mellan öppenhet och tendenser till oetiskt beteende och/eller tänkande är blandad. Vissa studier tyder exempelvis på att mer öppna personer är mer benägna att fuska medan andra igen pekar på raka motsatsen (se Giluk & Postlethwaite 2015 för en genomgång av litteraturen). Det finns även studier som tyder på att Öppenhet är förknippat med ett mer prosocialt beteende och en större tendens att lita på andra (Kline m.fl. 2019). Salmanovas (2021) studie tyder på att Öppenhet kan ha ett negativt samband med bland annat rättfärdigandet av att någon tar emot mutor. Därmed formas följande hypotes:

H2: Öppenhet har ett negativt samband med korruptionstolerans.

5 McAdams (2009: 15) framhåller exempelvis att Öppenhet är kanske det personlighetsdrag som är närmast knutet till moralisk bedömningsförmåga.

SAMSTÄMMIGHET (AGREEABLENESS)

Personer som får höga poäng på Samstämmighetsskalan beskrivs som vänliga, omtänksamma, hjälpsamma och altruistiska, samt som personer som visar en hög tillit gentemot sina medmänniskor och är samarbetsvilliga (Cervone & Pervin 2008; John & Srivastava 1999). Detta personlighetsdrag uppges även vara förknippad med lojalitet och en starkare känsla för rättvisa, rättfärdighet och ömsesidighet, vilket i sin tur anses vara kopplat till ett mer högt utvecklat moraliskt tänkande (McFerran m.fl. 2010). Därmed infinner det sig naturligt att förvänta sig att personer med höga poäng på Samstämmighet även skulle vara mindre benägna att tolerera korruption, något som också stöds av den stora mängd studier som har visat att detta drag är förknippat med prosociala beteenden och attityder (se t.ex. Kline 2019; Simha & Parboteeah 2019). Därför utformas följande hypotes:

H3: Samstämmighet har ett negativt samband med korruptionstolerans.

EXTRAVERSION

Extroverta personer beskrivs som utåtriktade, sociala, aktiva, energiska och spänningssökande (Cervone & Pervin 2008; John & Srivastava 1999). Här är det huvudsakligen det sistnämnda personlighetsdraget som åtminstone i teorin kunde förknippas med normbrytande, och därmed riskabelt, beteende. Spänningssökande personer kan vara mer benägna att ta risker, vilket i sin tur kan leda till en högre tendens att fuska i exempelvis prov, särskilt i kombination med en låg nivå av Samvetsgrannhet (De Bruin & Rudnick 2007). Däremot finns det väldigt lite som direkt tyder på att mer extroverta personer skulle vara mer förstående gentemot korruption (se dock Agbo & Iwundu 2016). Det finns även väldigt få studier som pekar på ett empiriskt samband mellan Extraversion och moraliska uppfattningar eller beteenden. Dock har jag, i stil med Salmanova (2021), valt att utforma följande hypotes gällande Extraversion:

H4: Extraversion har ett positivt samband med korruptionstolerans.

EMOTIONELL STABILITET

Personer med hög grad av Emotionell stabilitet beskrivs som lugna, stabila och självsäkra (Costa & McCrae 1992). Ofta används även benämningen Neuroticism, som är dess motpol och omfattar individer som beskrivs som instabila, ängsliga och nervösa till sin natur. Låg Emotionell stabilitet associeras alltså med negativa känslor vilka kan ge upphov till ett mer impulsivt beteende som syftar till att hantera osäkerheter och undvika misslyckanden.

Personer med låg Emotionell stabilitet kan å ena sidan på grund av sin ängsliga natur påstås vara extra känsliga för hur olika typer av beteenden kan uppfattas av andra och vilka konsekvenser de kan ha, åtminstone om det

gäller deras eget beteende (Bratton & Strittmatter 2013). Å andra sidan kan emotionellt instabila personers benägenhet till känsloutbrott såsom ilska och frustration bidra till att försvåra mer komplexa kognitiva processer som behövs för en framgångsrik moralisk överläggning. Det kan med andra ord vara svårare för dem att bedöma vad som är rätt eller fel, acceptabelt eller oacceptabelt. Här har jag i likhet med Bratton & Strittmatter (2013) och Salmanova (2021) valt att utforma följande hypotes:

H5: Emotionell stabilitet har ett negativt samband med korruptionstolerans.

Design, metod och data

Hypoteserna testas primärt med hjälp av linjär regressionsanalys (OLS) av data inhämtade från medborgarpanelen Barometern (Lindell & Sirén 2020) i två omgångar under perioden 2019–2021 och analyserade med statistikprogrammet Stata IC 16/17. Orsaken till att enkel regressionsanalys används framom flernivåanalys är den starkt begränsade variationen i beroende variablerna, särskilt på kommunnivå (se närmare beskrivning nedan). Data för beroende variablerna och de övriga korruptionsrelaterade variablerna inhämtades under vårvintern 2021 medan data för de oberoende variablerna och några av de andra kontrollvariablerna inhämtades i den föregående omgången av Barometern.

Det empiriska materialet i denna studie omfattar en specifik grupp, nämligen finländare som har uppgett svenska som registrerat språk och bor i svensk- eller tvåspråkiga kommuner i Finland, Åland medräknat (Lindell & Sirén 2020). Finlandssvenskarna beskrivs som en välintegrerad språklig minoritet (Sundback & Nyqvist 2010), vilket indikerar att de genomsnittliga skillnaderna gentemot majoritetsbefolkningen torde vara relativt små. En möjlig skillnad som uppmärksammas i tidigare studier är att Svenskfinland, eller "ankdammen" i folkmun,⁶ påstås besitta en något starkare social samhörighet, vilket även kan benämnas socialt kapital (*Ibid.*). Detta tar sitt uttryck i exempelvis att finlandssvenskarna, som i grunden är en relativt heterogen grupp (Rapeli m.fl. 2020), tenderar att vara proportionellt sett mer aktiva i föreningslivet och lokalsamhället samt uppvisar en i genomsnitt hög allmän tillit. Andra eventuella skillnader är att finlandssvenskarna verkar ha ett något högre politiskt förtroende (Grönlund & Isaksson 2008; Malmberg & Karv 2022) och uppfattas som mer värdeliberala (Westinen 2015). Eftersom en högre korruptionstolerans har i tidigare forskning associerats med bland annat en lägre allmän

6 Man brukar tala om den finlandssvenska ankdammen när man menar att det är ett litet och rätt slutet samhälle där "alla känner alla". Finlandssvenskarnas antal är idag ca 288 000 (5,2 % av Finlands befolkning) och "Svenskfinland" består huvudsakligen av två smala kustområden samt tillhörande skärgård (Åland inkluderat) i södra och västra Finland (Saarela 2021).

(mellanmänsklig) tillit, åtminstone i en svensk kontext (Bauhr & Oscarsson 2011; jmf. Malmberg 2019), kunde man därmed föreställa sig att toleransen för åtminstone vissa typer av korruption är något lägre bland finlandssvenskar.

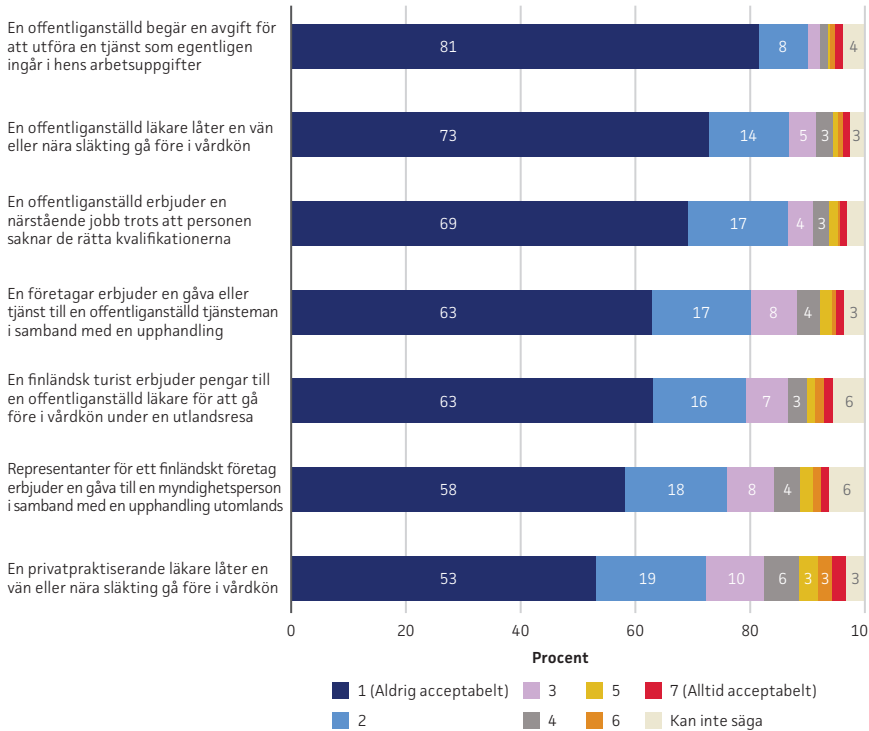
En del forskare har dock påpekat att små nätverk med ett starkt sammanbindande socialt kapital kan även uppvisa mörka sidor i form av negativa externaliteter såsom exkludering av utomstående och korruption (van Deth & Zmerli 2010; Warren 2008). I teorin kunde detta ta sitt uttryck i exempelvis en högre tolerans för vissa typer av korruption jämfört med majoritetsbefolkningen. Isländska forskare har exempelvis framhåvt att finanskrisen på Island åtminstone delvis bottnade i en ohälsosam affärskultur som kan ses som en speciell typ av korruption som frodas i mindre samhällen med slutna grupper och nätverk mellan betrodda insiders (Sæmundsdóttir 2012; Vaiman m.fl. 2011). Sæmundsdóttir (2012, 144) argumenterar bland annat att insiders är mindre benägna att uppfatta vissa avvikelser från allmänna rättvisa normer som moraliskt fel eftersom sådana avvikelser anses vara acceptabla inom den egna gruppen.

Eftersom tidigare studier har som redan nämntes antytt att skillnaderna mellan finlandssvenskar och övriga finländare är relativt små (se t.ex. Grönlund & Isaksson 2008) finns här inte heller några egentliga orsaker att förvänta sig stora skillnader vad gäller korruptionstoleransen. Valet av finlandssvenskar som undersökningspopulation torde därför inte spela så stor roll för de teoretiska utgångspunkterna i denna studie. Ett viktigt skäl till att fokusera på Finland och finlandssvenskarna är däremot att det möjliggör bättre jämförelser med resultaten från den svenska undersökningen (Bauhr & Oscarsson 2011), eftersom både frågorna och språket är till största delen desamma i båda undersökningarna även om kontexterna är olika.

OPERATIONALISERING AV BEROENDE VARIABELN

Studiens beroende variabel, "Korruptionstolerans", är konstruerad med hjälp av sju enkätfrågor, varav fem är så gott som direkt hämtade från 2010 års SOM-undersökning i Sverige (se Bauhr & Oscarsson 2011). Dessa scenarier omfattar "handlingar som bryter mot normen om opartiskhet eller som på annat sätt representerar maktutövande som ligger i skymningslandet mellan lagligt och direkt olagligt beteende" (Bauhr & Oscarsson 2011, 90). Frågan som ställdes till respondenterna var: "*Enligt din uppfattning, i vilken utsträckning kan följande handlingar vara acceptabla?*". Skalan för svarsalternativen löpte från 1 (Aldrig acceptabelt) till 7 (Alltid acceptabelt). Därutöver hade de möjligheten att välja svarsalternativet "Kan inte säga". En närmare beskrivning av de sju scenarierna och den procentuella fördelningen mellan de olika svarsalternativen hittas i figur 1 (se även tabell 7 i Appendix för mer detaljer). Resultaten presenteras så att de korrupta handlingarna är rangordnade efter andelen som svarade "Aldrig acceptabelt".

Resultaten i figur 1 tyder på att toleransen för korruption över lag verkar vara mycket låg: Över hälften av respondenterna har valt svarsalternativet

Figur 1. Enligt din uppfattning, i vilken utsträckning kan följande handlingar vara acceptabla? (viktade resultat i %)

Källa: Barometern 2021.

”Aldrig acceptabelt” på alla sju delfrågor, vilket stämmer bra överens med tidigare undersökningar⁷ (se t.ex. Bauhr & Oscarsson 2011). Det finns dock vissa nyansskillnader mellan olika typer av handlingar.

För att maximera den begränsade variationen och för att minska på skevheten i beroende variabeln tillämpas här samma strategi som Pop (2012) och Malmberg (2019) i indexskapandet.⁸ Först sammanslås alla de kategorier som anger att den aktuella praxisen är acceptabel i någon grad, vilket resulterar i dikotoma variabler där 0 betyder ”Aldrig acceptabelt” och 1 betyder

7 Här måste man dock komma ihåg att ta i beaktande *social desirability bias*, alltså att de svarande ofta har en tendens att svara på ett sätt som de tror att andra kommer att se positivt på (Tourangeau & Yan 2007). Detta leder ofta till överrapportering av ”bra beteende” eller underrapportering av oönskat ”dåligt beteende” (såsom favorisering). Detta torde dock mildras i detta fall av det faktum att respondenterna är anonyma och eftersom handlingarna i exemplen berör andra hypotetiska personer än respondenterna själva (Tavits 2010: 1262).

8 En faktoranalys visar att alla delfrågor laddar till stor del på en och samma dimension, varav jag har valt att konstruera endast ett övergripande index för korruptionstolerans. Dock undersöks även effekterna för de enskilda delkomponenterna och eventuella skillnader rapporteras.

”Acceptabel”.⁹ En tillförlitlighetsanalys visar att alla sju delfrågor har ett Cronbach’s Alpha på 0,81, vilket tyder på att de har en hög intern konsistens och kan följaktligen adderas till en åtta-gradig skala som kodas om så att den löper från 0 till 10 där ett högre värde tyder på en högre korruptionstolerans.¹⁰ Dessutom körs analyserna med alternativa konfigurationer på indexet¹¹ och resultaten rapporteras ifall de skiljer sig märkbart från huvudresultaten.

Därutöver analyseras även varje enskild dummy variabel var för sig med hjälp av logistisk regressionsanalys för att undersöka eventuella skillnader i sambanden mellan enskilda personlighetsdrag och toleransen för olika typer av korruption. Resultaten för dessa analyser hittas i appendix.

OPERATIONALISERING AV OBEROENDE VARIABLERNAS

Inom psykologin mäts Big Five-personlighetsdragen ofta med hjälp av 20 eller fler delkomponenter per drag. I denna studie används däremot det av Gosling m.fl. (2003) utvecklade Ten-Item Personality Inventory (TIPI). Fördelen med att använda TIPI är att det ger ett standardiserat instrument som fått ett starkt erkännande av forskare och gagnas av allt det tidigare arbete som utförts i ett flertal olika kontexter (se t.ex. Lindell och Strandberg 2018). Nackdelen är dock att TIPI anses vara mindre tillförlitligt än de mått som innehåller fler delkomponenter per personlighetsdrag och korrelerar svagare med andra variabler.

För konstruktionen av de fem index som syftar till att mäta de olika personlighetsdragen används data som bygger på självutvärderingsfrågor där respondenterna ombes utvärdera sig själva på basis av graden som de anser sig uppfylla vissa attribut. Därefter undersöks den dimensionella strukturen med hjälp av faktoranalys (Mondak & Halperin 2008). Respondenterna ombes karaktärisera sig själva på en skala från 1 (Helt av samma åsikt) till 7 (Helt av annan åsikt) enligt hur väl den aktuella egenskapen passar in på dem själva. Varje enskild delkomponent som ingår i personlighetsdragen representeras av två adjektiv: Samvetsgrannhet (pålitlig, disciplinerad-oorganiserad, bekymmerslös: omvänt kodad), Öppenhet (öppen för nya erfarenheter, flerdimensionell-konventionell, håller mig till det invanda: omvänt kodad), Samstämmighet (empatisk, varm-kritisk, debattlysten: omvänt kodad), Extraversion (utåtriktad, impulsiv-reserverad, tystlåten: omvänt kodad), Emotionell stabilitet (lugn, känslomässigt stabil-lätt att oroa eller irritera: omvänt kodad).¹² Alla enskilda

9 De som svarade ”Kan inte säga” exkluderas från analysen.

10 En närmare granskning av detta index visar ett skevhetsvärde på 0,83 och ett kurtosisvärde på 2,60.

11 Exempelvis en version där de enskilda delfrågorna sammanslås utan att först omvandla dem till dummyvariabler. Resultaten redovisas ej här men finns tillgängliga på begäran.

12 Den svenskspråkiga TIPI-översättningen härstammar från den finländska valundersökningen (FNES). Här måste det påpekas att denna översättning skiljer sig något från den svenska översättning som hittas på Goslings hemsida (<https://gosling.psy.utexas.edu/scales-weve-developed/ten-item-personality-measure-tipi/>). Dock torde inte skillnaderna vara så stora att de påverkar resultaten till någon avgörande grad.

Tabell 2. Femfaktormodellens delkomponenter

Personlighetsdrag	Delkomponenter	Skalans medeltal (SD)	Pearsons r	N
Samvetsgrannhet	·pålitlig ·disciplinerad ·organiserad, ·bekymmerslös**	0,78 (0,17)	0,20 [‡]	2902
Öppenhet	·öppen för nya erfarenheter ·flerdimensionell ·konventionell ·håller mig till det invanda**	0,60 (0,18)	0,33 [‡]	2908
Samstämmighet	·empatisk ·varm ·kritisk ·debattlysten**	0,58 (0,16)	0,002	2900
Extraversion	·utåtriktad ·impulsiv ·reserverad ·tystlåten**	0,57 (0,26)	0,53 [‡]	2907
Emotionell stabilitet	·lugn ·känslomässigt stabil ·lätt att oroa eller irritera**	0,61 (0,21)	0,35 [‡]	2904

Kommentar: Skalorna löper från 0 (det lägsta observerade värdet) till 1 (det högsta observerade värdet). De delkomponenter som har markerats med ** har blivit omvänt kodade för att bli överensstämmande med det övergripande personlighetsdraget.

* $p < 0,05$; † $p < 0,01$; ‡ $p < 0,001$.

komponenter kudas om så att deras skala löper från 0 till 1, varefter de adderas ihop parvist och standardiseras så att indexen löper från 0 till 1. Tabell 2 visar indexmedelvärdena och de parvisa korrelationerna mellan delkomponenterna.

Syftet med skalan är att öka den interna konsistensen, men eftersom TIPI består av endast två delkomponenter per skala så är korrelationerna mellan delkomponenterna betydligt svagare än i mer homogena skalor (Gosling m.fl. 2003). Korrelationerna kan även variera mellan olika studier på basis av fallspecifika orsaker såsom kulturella eller språkliga skillnader gällande exempelvis vilka adjektiv som används för att beskriva de enskilda personlighetsdragen (Weinschenk 2017). Tidigare studier både utomlands och i Finland har noterat att särskilt Samstämmighet tenderar uppvisa en låg intern konsistens som varierar från land till land (Lindell & Strandberg 2018; Weinschenk 2017). Marina Lindell och Kim Strandberg (2018), som analyserar finländska nationella data, finner exempelvis ingen signifikant korrelation mellan komponenterna som ingår i Samstämmighet, något som är tydligt även i denna studie (se tabell 2). Det ligger bortom denna studies möjligheter att ta itu med detta validitetsproblem, men jag har ändå valt att inkludera Samstämmighet i analyserna, särskilt med tanke på de fynd som tidigare studier har gjort angående detta personlighetsdrag och korruptionstolerans (se Salmanova 2021). Dock

Tabell 3. Deskriptiv statistik

Variabler	Obs	Medeltal	SD	Min	Max
Beroende variabel					
Korruptionstolerans	2837	2,83	3,00	0	10
Öberoende variabler					
Samvetsgrannhet	2902	0,78	0,17	0	1
Öppenhet	2908	0,60	0,18	0	1
Samstämmighet	2900	0,58	0,16	0	1
Extraversion	2907	0,57	0,26	0	1
Emotionell stabilitet	2904	0,61	0,21	0	1
Kontrollvariabler					
Kön (kvinna)	3024	0,55	0,50	0	1
Ålder	2997	0,51	0,26	0	1
Utbildning	3023	0,60	0,31	0	1
Korruptionsperceptioner	3001	0,40	0,26	0	1
Korruptionserfarenheter	3133	0,16	0,36	0	1
Självplacering på vänster-höger skalan	2603	0,57	0,22	0	1
Allmän tillit	2818	0,72	0,17	0	1

kommer denna studie, liksom Lindell & Strandberg (2018), att köra post-hoc analyser för de enskilda delkomponenterna för att se vilken eller vilka av dem som är signifikanta ifall Samstämmighetsindikatorn visar sig vara signifikant i huvudanalyserna.

KONTROLLVARIABLER

Som kontrollvariabler inkluderas en standarduppsättning sociodemografiska variabler, nämligen kön, ålder och utbildning. Därutöver inkluderas en uppsättning variabler som tidigare studier har framhållit vara associerade med attityder och uppfattningar gällande korruption och framför allt korruptionstolerans (se t.ex. Bauhr & Oscarsson 2011; Malmberg 2019), nämligen respondentens perceptioner gällande förekomsten av korruption, korruptionserfarenheter, självplacering på vänster-högerskalan och allmänna tillit. Denna studie kontrollerar även för faktorer på kommunnivån såsom kommutyp och arbetslöshetsnivån eftersom tidigare studier har antytt att kontexten även kan spela en roll i att förklara medborgarnas attityder gällande korruption (Bauhr & Oscarsson 2011; Malmberg & Karv 2022). På grund av den låga variationen i beroende variablerna på kommunnivån och att de facto ingen av de kontextuella variablerna visar sig vara signifikanta, inkluderas endast variablerna

på individnivån i de slutliga analyserna.¹³ Skalorna för alla kontrollvariabler är standardiserade så att de löper från 0 till 1 för att göra koefficienterna mer jämförbara sinsemellan.

Tabell 3 innehåller sammanfattande information för alla variabler som ingår i huvudanalyserna. Variablernas frågeformuleringar hittas i tabell 6 i Appendix.

Resultat

I tabell 4 redovisas resultaten från regressionsanalyserna av vilka faktorer som är associerade med nivån på acceptansen för korruption, mätt med hjälp av det tidigare beskrivna korruptionstoleransindexet. Modell 1 (M1) innehåller endast Big Five-variablerna som mäter de olika personlighetsdragen, medan modell 2 (M2) utökar dessa med kontrollvariablerna.

Inledningsvis kan vi konstatera att R^2 -värdet på 0,04 i M1 tyder på att de fem personlighetsdragen i femfaktormodellen förklarar ungefär fyra procent av den totala variationen i beroende variabeln "Korruptionstolerans". Tittar vi på koefficienterna för de fem personlighetsdragen i denna modell kan vi konstatera att tre av dem är signifikanta: Samvetsgrannhet, Samstämmighet och Extraversion. De två förstnämnda koefficienterna ($B=-2,52$ $p < 0,000$ respektive $B=-2,00$ $p < 0,000$) visar de förväntade negativa tecknen samtidigt som Extraversion också är negativ ($B=-0,94$ $p = 0,004$), vilket går tvärtemot hypotesen gällande detta personlighetsdrag. Jämför man storleken på koefficienterna kan man konstatera att Samvetsgrannhet visar den klart största koefficienten medan Extraversion visar den klart minsta av dessa tre.

Vänder vi blicken till M2, där kontrollvariablerna också ingår, kan vi se att denna modell uppskattas förklara strax över 20 procent av den totala variationen i korruptionstoleransindexet. Denna gång är dock inte Extraversion signifikant utan visar i stället en svag positiv koefficient ($B=0,17$ $p = 0,600$). Samvetsgrannhet och Samstämmighet är däremot fortfarande signifikanta även om koefficienterna ($B=-1,88$ $p < 0,000$ respektive $B=-1,26$ $p = 0,026$) har krympt något i storlek. Därmed finner analysen stöd endast för hypoteserna H1 och H3, vilket är i linje med Salmanovas (2021) studie.

En granskning av kontrollvariablerna visar att kvinnor och de som uppfattar sig ha direkta eller indirekta erfarenheter av korruption är något mindre benägna att tolerera korruption. Dessutom hittas ett starkt kurvlinjärt samband mellan ålder och korruptionstolerans som tyder på att särskilt de yngsta men även till viss mån de äldsta respondenterna är mer toleranta vad gäller korruption. Av de övriga kontrollvariablerna befinner sig särskilt utbildning och ideologisk position på gränsen till statistisk signifikantitet (bådas $p = 0,064$). Samma gäller även till en viss mån allmän tillit ($p = 0,086$). Här skulle tolkningen vara

13 Resultaten redovisas ej här men finns tillgängliga på begäran.

Tabell 4. Förklaringsmodeller för korruptionstolerans (linjär regression)

Variabler	Modell 1	Modell 1
Oberoende variabler		
Samvetsgrannhet	-2,52 [‡] (0,49)	-1,88 [‡] (0,49)
Öppenhet	0,21 (0,44)	-0,53 (0,48)
Samstämmighet	-2,00 [‡] (0,55)	-1,26* (0,57)
Extraversion	-0,94 [†] (0,32)	0,17 (0,33)
Emotionell stabilitet	0,14 (0,45)	0,41 (0,42)
Kontrollvariabler		
Kön (kvinna=1)		-0,54 [†] (0,17)
Ålder		-9,11 [‡] (1,37)
Ålder ²		4,92 [‡] (1,39)
Utbildning		0,51 (0,28)
Korruptionsperceptioner		0,32 (0,34)
Korruptionserfarenheter		-0,60* (0,24)
Vänster-höger självplacering		0,81 (0,44)
Allmän tillit		-0,90 (0,53)
Intercept	6,46 [‡] (0,54)	8,33 [‡] (0,64)
Antal svarande	2467	2033
R2	0,04	0,21

Kommentar: OLS regression. Robusta standardfel i parenteserna.

*p < 0,05; †p < 0,01; ‡p < 0,001. Viktat efter kön, ålder, utbildning och hemkommun.

den att de högre utbildade, de som säger sig stå ideologiskt högerut och de som har en lägre tillit till människor i allmänhet är mer benägna att tolerera åtminstone vissa typer av korruption. Däremot hittas inget samband mellan uppfattningar gällande förekomsten av korruption och korruptionstolerans. Härnäst följer en mer detaljerad redogörelse med syftet att granska robustheten i de ovanredovisade resultaten.

I synnerhet Samstämmighetsindexet kräver närmare granskning på grund av den tidigare konstaterade så gott som obefintliga korrelationen mellan dess delkomponenter. Post-hoc analyser¹⁴ visar att det är främst delkomponenten "Empatisk, varm" (B = -1,33 p = 0,006) som bidrar till att Samstämmighet är signifikant i M2. Delkomponenten "Kritisk, debattlysten" (omvänt kodad) är emellertid icke-signifikant (B = -0,24 p = 0,493) och verkar därmed inte spela någon större roll för korruptionstoleransen.

Tabell 5 i appendix A redovisar resultaten för de logistiska regressionsanalyserna av de enskilda delfrågorna som ingår i korruptionstoleransindexet.

14 Redovisas ej här, men finns tillgängliga på begäran.

Delfrågorna är rangordnade från vänster till höger enligt andelen som svarade "Aldrig acceptabelt" (se figur 1). I tabellen kan vi se att Samvetsgrannhet är signifikant i nästan alla modeller, vilket stöder den tidigare observationen om att detta personlighetsdrag verkar spela den mest framträdande rollen när det kommer till att förutspå korruptionstolerans, särskilt i de fall där den allmänna toleransen är mycket låg. Samtidigt kan vi observera att Samstämmighet endast är signifikant i de modeller som befinner sig längst till höger, alltså i de fall där den allmänna toleransen är relativt hög. Hit hör acceptansen för att en privatpraktiserande läkare favoriserar släkt eller vänner och de båda utlandsrelaterade korruptionsscenarierna. Öppenhet är signifikant och negativ i två av modellerna, vilket åtminstone delvis stöder hypotes H2, medan Extraversion är signifikant i endast en av modellerna där det saknas kontrollvariabler.

I övrigt kan vi bland annat notera att ålder är den enda kontrollvariabeln som är signifikant i nästan alla modeller. Den allmänna tilliten har en relativt stark och signifikant negativ effekt vad gäller den mest grundläggande formen av "tvingande korruption" (Bauhr 2017), alltså krävande av muta, medan den i övrigt är icke-signifikant. Intressant nog kan vi notera ett signifikant positivt samband mellan utbildning och acceptans för favorisering inom den privata sektorn samt användning av mutor utomlands, vilket tyder på att högutbildade anser att åtminstone delvis andra etiska riktlinjer torde gälla under dessa särskilda förhållanden. Vänster-höger placeringen visar en signifikant positiv association med två av scenarierna ("offentliganställd läkare favoriserar" & "en företagare erbjuder gåva eller tjänst"), vilket även är fallet med korruptionserfarenheter, dock med negativa koefficienter för delvis samma scenarier ("offentliganställd läkare favoriserar" & "turist erbjuder muta"). Slutligen kan vi notera att kvinnor verkar mindre benägna att godkänna användningen av mutor utomlands.

Diskussion och konklusioner

Syftet med denna studie var att undersöka sambanden mellan de olika personlighetsdragen som ingår i den väletablerade femfaktormodellen och ett mått på korruptionstolerans som är betydligt mer sofistikerat än motsvarande som ingått i tidigare studier med liknande upplägg.

Fastän ett flertal framstående forskare har kritiserat användningen av för snäva definitioner av och mått på korruption (se t.ex. Heywood & Rose 2014; Johnston 2005) så fokuserar studier av korruptionstolerans fortfarande alltför ofta på indikatorer som beskriver mut-relaterat beteende som involverar offentliga tjänstemän (Malmberg 2019; Moreno 2002; Salmanova 2021). Därmed riskerar man att missa att korruptionstoleransen kan variera starkt beroende på den aktuella kontexten och policyområdet. I och med att exempelvis gränsen mellan den offentliga och privata sektorn blir allt suddigare (Erlingsson m.fl.

2020) blir det också allt viktigare att utreda vilka faktorer som möjligtvis kan bidra till att förklara en högre acceptans för korruptionsliknande beteende såsom favorisering inom den privata sektorn. Denna studie är därmed den första i sitt slag som undersöker sambanden mellan personlighetsdrag och en bred palett av olika korruptionstoleransformer eller -typer.

Skillnaden i operationaliseringen av korruptionstolerans till trots går det ändå att konstatera att resultaten från analyserna i denna studie relativt starkt återspeglar de slutsatser som drogs i Salmanovas (2021) studie i vilken det ingick data från Tyskland och Nederländerna. Detta i sin tur stöder antagandena om att det är främst personlighetsdragen Samvetsgrannhet och Samstämmighet som spelar en roll vid moraliska överväganden i situationer som starkt påminner om det som ofta uppfattas som korruption, eller åtminstone befinner sig i någonstans i gränstrakten av korruption.

Överlag kan det dock konstateras att förklaringskraften hos basmodellen i Tabell 4 som innehöll endast Big Five-variablerna är förhållandevis låg samtidigt som ålder verkar spela en betydligt viktigare roll när det kommer till att förklara skillnader i korruptionstolerans. Detta tyder på att personlighetsdragets betydelse, åtminstone vad angår femfaktormodellen och denna studies forskningsfråga, är ganska begränsad när det kommer till att förutspå korruptionstolerans såsom det mäts här.

Personer med en självrapporterad hög grad av Samvetsgrannhet, alltså personer med en stark självdisciplin som beskrivs som bland annat punktliga, flitiga och plikttrogna, har en betydligt lägre grad av korruptionstolerans än de som uppger sig ha en låg grad, *ceteris paribus*. Detta gäller för så gott som alla olika former av korruption som ingick i denna studie. Samtidigt tyder resultaten på att Samstämmighet, eller åtminstone graden av empati och värme, också spelar en viss, om än något mer begränsad, roll. Denna roll verkar dock begränsa sig primärt till den typen av korruption som äger rum inom den privata sektorn samt utomlands, alltså fall där de aktuella etiska riktlinjerna inte alltid är fullt så tydliga som i de övriga fallen, vilket kan eventuellt tolkas som att den starkare känslan för rättvisa och omtanke som sägs känneteckna personer med hög Samstämmighet har ett större spelutrymme i dessa scenarier. Oskar Kurer (2015: 32) påpekar exempelvis att nepotism är en "helgad praxis" (*hallowed practice*) inom den privata sektorn samtidigt som det är strängt förbjudet inom den offentliga. Däremot kan problem dock uppstå då gränsen mellan dessa två sektorer blir allt otydligare, något som ofta är fallet inom social- och hälsovårdstjänsterna i ett flertal länder såsom Finland och Sverige, där en allt större andel av de offentliga resurserna används till att finansiera privata sjukvårdstjänster (Bauhr & Oscarsson 2011; Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus 2021). I det stora hela verkar dock dessa resultat även stämma ganska väl överens med flertalet studier som påvisat signifikanta samband mellan dessa två personlighetsdrag och förhållningen gentemot avvikande och oetiskt

beteende på bland annat arbetsplatsen och i den akademiska världen (Berry m.fl. 2007; Bratton & Strittmatter 2013; Giluk & Postlethwaite 2015; McFerran m.fl. 2010; Simha & Parboteeah 2019).

I likhet med Salmanovas (2021) studie hittas här även åtminstone partiellt stöd för att det kan finnas ett negativt samband mellan Öppenhet och acceptansen för vissa typer av korruption. Medan det i Salmanovas fall gällde enbart de tyska respondenterna, gäller det här endast två av de sju delkomponenterna som ingår i korruptionstoleransindexet, nämligen att en offentliganställd erbjuder en närstående jobb trots att personen saknar de rätta kvalifikationerna samt att en företagare erbjuder en potentiell muta till en tjänsteman i samband med en upphandling. En möjlig bidragande förklaring till dessa observationer kunde eventuellt vara den högre kapaciteten till moraliskt resonemangsförande som påstås känneteckna personer med höga poäng på Öppenhetsskalan (DeYoung m.fl. 2014; McAdams 2009). De inkonsekventa resultaten tyder dock på att ytterligare forskning behövs innan starkare slutsatser kan dras angående förhållandet mellan Öppenhet och korruptionstolerans.

Ingendera av de två kvarstående personlighetsdragen Extraversion och Emotionell stabilitet var däremot signifikanta i något av fallen efter att det kontrollerades för alternativa förklaringar såsom ålder och kön, vilket är i linje med tidigare forskning. Även om det finns empiriskt stöd för samband mellan dessa två personlighetsdrag och förekomsten av korruption på ländernivå (Connelly & Ones 2008), så verkar dessa samband inte återfinnas på individnivån om man ser på attityder gentemot korruption. Detta stämmer väl överens med Ajzens (1991) påpekande om att fastän det finns en viss korrelation mellan attityder och beteenden så är dessa inte alltid i samklang med varandra. Personer med låg Emotionell stabilitet kan exempelvis vara mer impulsiva och rädda för att misslyckas, vilket kan göra dem mer benägna att fuskas och bete sig korrupt, även fast de i teorin kan vara mycket negativt inställda gentemot korruption i allmänhet.

Observationerna från denna studie är högst relevanta för korruptionsforskningen eftersom de belyser vikten av att ta i beaktande att korruptionstoleransen kan variera relativt starkt mellan olika kontexter och policyområden och att personlighetsdragets betydelse kan i sin tur variera mellan olika former av korruptionstolerans. Även om en del av resultaten inte kan betecknas som särdeles överraskande med tanke på de teoretiska utgångspunkterna,¹⁵

15 En del kunde t.o.m. hävda att sambanden är närmast tautologiska. I synnerhet Samvetsgrannhet löper en risk för tautologi eftersom delkomponenten "Pålitlig, disciplinerad" kan snarast ses som motsatsen till någon som missbrukar sin förtroendeposition för privat nytta, vilket kan förklara varför vi hittar den starkaste korrelationen mellan Samvetsgrannhet och korruptionstolerans. Här kan man dock kontra med att personlighetsdragen i femfaktormodellen beskrivs som så grundläggande kärnegenskaper att de kan separeras från så kallade ytegenskaper till vilka hör attityder och beteenden som är mindre stabila både över tid och olika kontexter (Asendorpf & Denissen 2006). Dessutom torde risken för tautologi vara betydligt mindre överhängande för de övriga personlighetsdragen.

särskilt vad angår Samvetsgrannhet och Samstämmighet, så finns det ändå skäl att finna resultaten intressanta och tankeväckande eftersom de ger en mer nyanserad bild av hur olika personlighetsdrag är sammankopplade med olika former av korruption. Vilken roll spelar egentligen enskilda personlighetsdrag när det kommer till att reglera olika typer av beteenden och hur interagerar de? Att enbart fokusera på sambanden mellan personlighetsdrag och traditionella former av korruption såsom mutbrott ger en alltför förenklad och snäv bild av personlighetsdragens roll, särskilt i komplexa samhällen där de etiska riktlinjerna och gränserna mellan olika samhällssektorer blir alltmer diffusa.

Resultaten tyder också på att personlighetstest vid rekrytering av tjänstemän möjligen kan vara av en viss, om än något begränsad, nytta när det kommer till att förutspå attityder gentemot korruption, vilket i sin tur kunde bidra till att förebygga dylikt beteende. Detta är någonting som eventuellt kunde tas i beaktande vid utformningen och effektiveringen av antikorrupsionsarbete, särskilt av den förebyggande sorten, vilket har varit högaktuellt i både Finland och Sverige under de senaste åren. Antikorrupsionsarbetet kunde därmed påbörjas redan tidigt i rekryteringsprocesserna. Mera forskning behövs dock innan man kan dra några mer konkreta slutsatser om personlighetstestens potential som antikorrupsionsverktyg.

Denna studie har givetvis ett antal begränsningar som måste tas i beaktande vid tolkningen av resultaten. En dylik begränsning är att den inkluderar nästan genomgående finländare med svenska som modersmål (m.a.o. finlandssvenskar), vilket gör att resultaten inte nödvändigtvis är fullt representativa för hela befolkningen i Finland. En jämförelse mellan finlandssvenskarnas korruptionsuppfattningar i medborgarpanelen Barometern (Åbo Akademi Pressmeddelande 2021) och en nationell undersökning där det ingick delvis samma frågor (Kunnallisan kehittämissäätiö 2020) tyder dock på relativt små skillnader i de allmänna uppfattningarna om korruption. Även om skillnaderna förmodligen är relativt små så torde framtida studier åtminstone inkludera ett mer nationellt representativt dataunderlag. Bäst vore om man kunde göra undersökningen mer komparativ och jämföra exempelvis både finsk- och svenskspråkiga, samt utvidga den till att omfatta fler länder. En annan liknande begränsning är att både denna och Salmanovas (2021) studie inkluderar endast data från så kallade WEIRD-länder. Resultaten från icke-WEIRD-länder kan därmed vara drastiskt annorlunda. En utvidgning av denna studies upplägg till icke-WEIRD-länder kunde dock innebära nya problem eftersom det finns vissa frågetecken kring femfaktormodellens relevans för denna kategoris länder (Laajaj m.fl. 2019).

En tredje begränsning är användningen av TIPI framom mer omfattande personlighetsmått, även om detta mått används ganska flitigt bland forskare i allmänhet (se t.ex. Lindell & Strandberg 2018) och anses vara relativt tillförlitligt med tanke på dess korthet (Gosling m.fl. 2003). Problemen med

Samstämmighetsskalan kan ses som ett symptom på detta, och framtida studier torde därför undersöka dessa samband närmare med hjälp av mer robusta personlighetsmått. Därutöver kunde studien även utvidgas till att omfatta exempelvis den "mörka triaden" (*the Dark Triad*, Machiavellism, Narcissism och Psykopati), tre personlighetsdrag som ofta associeras med socialt avvikande beteende och särskilt Samstämmighetsdraget från femfaktormodellen (Muris m.fl. 2017). Den låga förklaringsgraden vad angår femfaktormodellen kunde vara ett tecken på att de tidigare nämnda alternativa personlighetsmodellerna kunde vara bättre på att förutspå korruptionstolerans. Framtida studier kunde även tänkas leta efter potentiella interaktionseffekter mellan både de enskilda personlighetsdragen samt mellan dragen och andra faktorer. Slutligen behövs det också korruptionstoleransindikatorer som bättre kan hantera de tidigare nämnda potentiella problemen med *social desirability bias* (se fotnot 8).

Litteraturförteckning

- Agbo, Aaron Adibe & Iwundu, Emmanuel Ifeanyi, 2016. "Corruption as a Propensity: Personality and Motivational Determinants Among Nigerians", *The journal of psychology* 150(4), s. 502-526.
- Ajzen, Icek, 1991. "The theory of planned behavior", *Organizational Behavior and Human Decision Processes* 50(2), s. 179-211.
- Anglim, Jeromy & O'Connor, Peter, 2019. "Measurement and research using the Big Five, HEXACO, and narrow traits: A primer for researchers and practitioners", *Australian journal of psychology* 71(1), s. 16-25.
- Arrigo, Bruce A. & Claussen, Natalie, 2003. "Police Corruption and Psychological Testing: A Strategy for Preemployment Screening", *International journal of offender therapy and comparative criminology* 47(3), s. 272-290.
- Asendorpf, Jens & Denissen, Jaap J. A., 2006. "Predictive Validity of Personality Types Versus Personality Dimensions From Early Childhood to Adulthood: Implications for the Distinction Between Core and Surface Traits", *Merrill-Palmer Quarterly* 52(3), s. 486-513.
- Barometern, 2021. "Mediebarometern". Institutet för samhällsforskning (Samforsk), Åbo Akademi.
- Bauhr, Monika & Oscarsson, Henrik, 2011. "Svenska folkets syn på korruption", s. 85-95 i Holmberg, Sören, Weibull, Lennart & Oscarsson, Henrik (red.), *Lycksalighetens ö*. SOM-institutet.
- Bauhr, Monika & Färdigh, Mathias A., 2012. "Korruption i Sverige 2011 - Förekomst och Acceptans", s. 183-192 i Bergström, Annika, Weibull, Lennart & Oscarsson, Henrik (red.), *I framtidens skugga*. SOM-institutet.
- Bauhr, Monika, 2017. "Need or Greed? Conditions for Collective Action against Corruption", *Governance (Oxford)* 30(4), s. 561-581.
- Berry, Christopher M., Ones, Deniz S. & Sackett, Paul R., 2007. "Interpersonal Deviance, Organizational Deviance, and Their Common Correlates: A Review and Meta-Analysis", *Journal of applied psychology* 92(2), s. 410-424.
- Bratton, Virginia K. & Strittmatter, Connie, 2013. "To Cheat or Not to Cheat?: The Role of Personality in Academic and Business Ethics", *Ethics & behavior* 23(6), s. 427-444.

- Caspi, Avshalom, Roberts, Brent W. & Shiner, Rebecca L., 2005. "Personality development: Stability and change", *Annual review of psychology* 56(1), s. 453-484.
- Cervone, Daniel & Pervin, Lawrence A., 2008. *Personality: Theory and research* (10th ed.). Hoboken (N.J.): Wiley.
- Connelly, Brian S. & Ones, Deniz S., 2008. "The Personality of Corruption: A National-Level Analysis", *Cross-cultural research* 42(4), s. 353-385.
- Costa, Paul T. & McCrae, Robert R., 1992. "Normal Personality Assessment in Clinical Practice: The NEO Personality Inventory", *Psychological assessment* 4(1), s. 5-13.
- De Bruin, Gideon P. & Rudnick, Hilton, 2007. "Examining the cheats: The role of conscientiousness and excitement seeking in academic dishonesty", *South African journal of psychology* 37(1), s. 153-164.
- Deth, Jan W. van & Zmerli, Sonja, 2010. "Introduction: Civicness, Equality, and Democracy—A "Dark Side" of Social Capital?", *American Behavioral Scientist* 53(5), s. 631-639.
- DeYoung, Colin G., Quilty, Lena C., Peterson, Jordan B. & Gray, Jeremy R., 2014. "Openness to Experience, Intellect, and Cognitive Ability", *Journal of Personality Assessment* 96(1), s. 46-52.
- Dollinger, Stephen J. & LaMartina, Anne Kilman, 1998. "A Note on Moral Reasoning and the Five-Factor Model", *Journal of social behavior and personality* 13(2), s. 349-358.
- Erlingsson, Gissur Ó. & Kristinsson, Gunnar H., 2019. "Exploring shades of corruption tolerance: Tentative Lessons from Iceland and Sweden", *Kyiv-Molova Law and Politics Journal* 5(5), s. 119-164.
- Erlingsson, Gissur Ó., Lindström, Markus & Wittberg, Emanuel, 2020. "Kommunala bolag som korruptionsrisk?", s. 173-189 i Erlingsson, Gissur Ó. & Thomasson, Anna (red.), *Kommunala bolag*. Lund: Studentlitteratur.
- Feher, Anita & Vernon, Philip A., 2021. "Looking beyond the Big Five: A selective review of alternatives to the Big Five model of personality", *Personality and individual differences* 169.
- Fishbein, Martin & Ajzen, Icek, 1975. *Belief, Attitude, Intention, and Behavior: An Introduction to Theory and Research*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Gerber, Alan S., Huber, Gregory A., Doherty, David, Dowling, Conor M. & Ha, Shang E., 2010. "Personality and Political Attitudes: Relationships across Issue Domains and Political Contexts", *The American political science review* 104(1), s. 111-133.
- Giluk, Tamara L. & Postlethwaite, Bennett E., 2015. "Big Five personality and academic dishonesty: A meta-analytic review", *Personality and individual differences* 72, s. 59-67.
- Goldberg, Lewis R., 1990. "An Alternative "Description of Personality": The Big-Five Factor Structure", *Journal of personality and social psychology* 59(6), s. 1216-1229.
- Gosling, Samuel D., Rentfrow, Peter J. & Swann, William B., 2003. "A very brief measure of the Big-Five personality domains", *Journal of research in personality* 37(6), s. 504-528.
- Groop, Catharina, 2021. "Conflicting discourses – Social constructions of corruption in Finland", *Finnish Journal of Social Research* 14, s. 45-63.
- Grönlund, Kimmo & Isaksson, Guy-Erik, 2008. "Litar finlandssvenskarna på samhällsinstitutionerna?", s. 59-82 i Herberts, Kjell (red.), *Opinioner och trender i Svenskfinland*. Vasa: Institutet för Samhällsforskning vid Åbo Akademi.
- Heywood, Paul M. & Rose, Jonathan, 2014. "'Close but no Cigar': The measurement of corruption", *Journal of public policy* 34(3), s. 507-529.

- John, Oliver P. & Srivastava, Sanjay, 1999. "The Big Five Trait Taxonomy: History, Measurement and Theoretical Perspectives", s. 102-138 i Pervin, Lawrence A. & John Oliver P. (red.), *Handbook of Personality: Theory and Research*, Vol. 2. New York: Guilford Press.
- Johnston, Michael, 2005. *Syndromes of corruption: Wealth, power, and democracy*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Kunnallisalan kehittämissäätiö, 2020. "Kansalaisten arvio: liike-elämä ja valtakunnan tason politiikat eniten alttiita korruptiolle – tuomioistuimet, veroviranomaiset ja poliisi vähiten" [Medborgarnas bedömning: näringslivet och rikspolitiker mest utsatta för korruption – domstolar, skattemyndigheter och poliser minst], tillgänglig på <https://kaks.fi/uutiset/kansalaisten-arvio-liike-elama-ja-valtakunnan-tason-politikot-eniten-alttiita-korruptiolle-tuomioistuimet-veroviranomaiset-ja-poliisi-vahiten/>, citerad 2022-01-20.
- Kline, Reuben, Bankert, Alexa, Levitan, Lindsey & Kraft, Patrick, 2019. "Personality and Prosocial Behavior: A Multilevel Meta-Analysis", *Political science research and methods* 7(1), s. 125-142.
- Kravtsova, Maria, Oshchepkov, Aleksey & Welzel, Christian, 2017. "Values and Corruption: Do Postmaterialists Justify Bribery?", *Journal of cross-cultural psychology* 48(2), s. 225-242.
- Kurer, Oskar, 2015. "Definitions of Corruption", s. 30-41 i Heywood, Paul (red.), *Routledge handbook of political corruption* (First edition.). New York: Routledge.
- Laajaj, Rachid, Macours, Karen, Pinzon Hernandez, Daniel Alejandro, Arias, Omar, Gosling, Samuel D., Potter, Jeff, Rubio-Codina, Marta & Vakis, Renos, 2019. "Challenges to capture the big five personality traits in non-WEIRD populations", *Science advances* 5(7).
- Lavena, Cecilia F., 2013. "What Determines Permissiveness Toward Corruption?: A Study of Attitudes in Latin America", *Public integrity* 15(4), s. 345-366.
- Lindell, Marina & Strandberg, Kim, 2018. "A Participatory Personality? Examining the Influence of Personality Traits on Political Participation", *Scandinavian political studies* 41(3), s. 239-262.
- Lindell, Marina & Sirén, Rasmus, 2020. "Barometern – den finlandssvenska medborgarpanelen", s. 9-16 i Lindell, Marina (red.), *VAD TYCKER SVENSKFINLAND? – Resultat från den finlandssvenska medborgarpanelen Barometern 2019-2020*. Institutet för samhällsforskning (Samforsk), Åbo Akademi.
- Maciel, Gustavo Gouvêa, 2021. "What We (Don't) Know so Far About Tolerance Towards Corruption in European Democracies: Measurement Approaches, Determinants, and Types", *Social indicators research* 157(3), s. 1131-1153.
- Malmberg, Fredrik, 2019. *The rotting fish? Institutional trust, dysfunctional contexts, and corruption tolerance: A multilevel study of the justification of low-level corruption in a global perspective*. Åbo Akademi's förlag.
- Malmberg, Fredrik G. & Christensen, Henrik S., 2021. "Voting Women, Protesting Men: A Multilevel Analysis of Corruption, Gender, and Political Participation", *Politics & Policy* 49(1), s. 126-161.
- Malmberg, Fredrik & Karv, Thomas, 2022. "All good in the neighbourhood? Exploring the role of local conditions for political trust and corruption perceptions within a minority context", *Territory, politics, governance* ahead-of-print(ahead-of-print), s. 1-18.
- Mauro, Paolo, 1995. "Corruption and Growth", *The Quarterly journal of economics* 110(3), s. 681-712.

- McAdams, Dan P., 2009. "The moral personality", s. 11-29 i Narvaez, Darcia & Lapsley, Daniel K. (red.), *Personality, identity, character: Explorations in moral psychology*. New York: Cambridge University Press.
- McCrae, Robert R. & Costa, Paul T., 2008. "Empirical and theoretical status of the five-factor model of personality traits", s. 273-294 i Boyle, Gregory J., Matthews, Gerald & Saklofske, Donald H. (red.), *The SAGE handbook of personality theory and assessment*, Volume 1, London, UK: SAGE Publications Ltd.
- McFerran, Brent, Aquino, Karl & Duffy, Michelle, 2010. "How Personality and Moral Identity Relate to Individuals' Ethical Ideology", *Business ethics quarterly* 20(1), s. 35-56.
- Mondak, Jeffery J. & Halperin, Karen D., 2008. "A Framework for the Study of Personality and Political Behaviour", *British journal of political science* (38)2, s. 335-362.
- Moreno, Alejandro, 2002. "Corruption and Democracy: A Cultural Assessment", *Comparative sociology* 1(3-4), s. 495-507.
- Muris, Peter, Merckelbach, Harald, Otgaar, Henry & Meijer, Ewout, 2017. "The Malevolent Side of Human Nature: A Meta-Analysis and Critical Review of the Literature on the Dark Triad (Narcissism, Machiavellianism, and Psychopathy)", *Perspectives on psychological science* 12(2), s. 183-204.
- Pohling, Rico, Bzdok, Danilo, Eigenstetter, Monika, Stumpf, Siegfried & Strobel, Anja, 2016. "What is Ethical Competence? The Role of Empathy, Personal Values, and the Five-Factor Model of Personality in Ethical Decision-Making", *Journal of business ethics* 137(3), s. 449-474.
- Pop, Ioana, 2012. "Acceptance of Corrupt Acts: A Comparative Study of Values Regarding Corruption in Europe", *Journal of Social Research & Policy* 3(1), s. 27-42.
- Pozsgai-Alvarez, Joseph, 2015. "Low-level corruption tolerance: An "action-based" approach for Peru and Latin America", *Journal of politics in Latin America* 7(2), s. 99-129.
- Pozsgai-Alvarez, Joseph, 2020. "The abuse of entrusted power for private gain: Meaning, nature and theoretical evolution", *Crime, law, and social change* 74(4), s. 433-455.
- Pozsgai-Alvarez, Joseph, 2021. "Corruption Tolerance as a Process of Moral, Social, and Political Cognition: Evidence from Latin America", *Crime, law, and social change* 77(4), s. 381-404.
- Rapeli, Lauri, Lindell, Marina & Grönlund, Kimmo, 2020. "Konklusion: hög tillit och regionala skillnader", s. 113-117 i Lindell, Marina (red.), *VAD TYCKER SVENSKFINLAND? – Resultat från den finlandssvenska medborgarpanelen Barometern 2019-2020*. Institutet för samhällsforskning (Samforsk), Åbo Akademi.
- Rothstein, Bo & Uslaner, Eric M., 2005. "All for All: Equality, Corruption, and Social Trust", *World politics* 58(1), s. 41-72.
- Rothstein, Bo & Teorell, Jan, 2008. "What Is Quality of Government? A Theory of Impartial Government Institutions", *Governance (Oxford)* 21(2), s. 165-190.
- Rothstein, Bo & Varraich, Aiysha, 2017. *Making Sense of Corruption*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Røstvik, Harald N., 2017. "Corruption – The Nobel Way in Norway", s. 89-105 i Gottschalk, Petter & Stanislas, Perry (red.), *Public Corruption. Regional and National Perspectives on Procurement Fraud*. CRC Press.
- Saarela, Jan, 2021. *Finlandssvenskarna 2021 – en statistisk rapport*. Svenska Finlands folkting.

- Sæmundsdóttir, Margret, 2012. "Corruption or a Minor Mistake", *Journal of Scandinavian studies in criminology and crime prevention* 13(2), s. 142-151.
- Salmanova, Aygul, 2021. *Understanding Corruption Tolerance: Does Personality Matter?* [magisteravhandling]. Barcelona, Spain: Pompeu Fabra University.
- Salminen, Ari & Mäntyselä, Venla, 2013. *Epäeettisestä tuomittavaan: korruptio ja hyvä veli-verkostot Suomessa*, Vaasan Yliopiston julkaisuja, selvityksiä ja raportteja 182, Vasa: Vasa universitet.
- Simha, Aditya & Parboteeah, K. Praveen, 2019. "The Big 5 Personality Traits and Willingness to Justify Unethical Behavior—A Cross-National Examination", *Journal of business ethics* 167(3), s. 451-471.
- Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, 2021. "Privata social- och hälsovårdstjänster", tillgänglig på <https://stm.fi/sv/privata-social-och-halsovardstjanster>, citerad 2021-04-22.
- Sundback, Susan & Nyqvist, Fredrica (red.), 2010. *Det finlandssvenska sociala kapitalet – fakta och fiktion*. Svenska litteratursällskapet i Finland. Borgå: Painotalo tt-urex Ab.
- Tavits, Margit, 2010. "Why Do People Engage in Corruption? The Case of Estonia", *Social forces* 88(3), s. 1257-1279.
- Tourangeau, Roger & Yan, Ting, 2007. "Sensitive Questions in Surveys", *Psychological bulletin* 133(5), s. 859-883.
- Transparency International, 2020. "What is corruption?", tillgänglig på <https://www.transparency.org/en/what-is-corruption>, citerad 2020-12-07.
- Vaiman, Vlad, Sigurjonsson, Throstur O. & Davidsson, Páll Á., 2011. "Weak Business Culture as an Antecedent of Economic Crisis: The Case of Iceland", *Journal of business ethics* 98(2), s. 259-272.
- Warren, Mark E., 2008. "The nature and logic of bad social capital", s. 122-149 i Castiglione, Dario, van Deth, Jan & Wolleb, Guglielmo (red.), *The handbook of social capital*. Oxford: Oxford University Press.
- Weinschenk, Aaron C., 2017. "Big Five Personality Traits, Political Participation, and Civic Engagement: Evidence from 24 Countries: Big Five Personality Traits", *Social science quarterly* 98(5), s. 1406-1421.
- Westinen, Jussi, 2015. "Cleavages – Dead and Gone? An Analysis of Cleavage Structure and Party Choice in Contemporary Finland", *Scandinavian political studies* 38(3), s. 277-300.
- Åbo Akademi Pressmeddelande, 2021. "Få finlandssvenskar har personlig erfarenhet av korruption", tillgänglig på <https://www.abo.fi/nyheter/fa-finlandssvenskar-har-personlig-erfarenhet-av-korruption/>, citerad 2022-01-20.

Appendix

Tabell 5. Förklaringsmodeller för korruptionstolerans (linjär regression)

Variabler	Begära en avgift		Låta gå före i kön	
	M1	M2	M1	M2
Oberoende variabler				
Samvetsgrannhet	-1,48 [‡] (0,42)	-0,88 (0,48)	-0,80* (0,34)	
Öppenhet	0,55 (0,43)	0,17 (0,55)	0,03 (0,33)	
Samstämmighet	-1,00 (0,51)	-0,61 (0,61)	-0,84* (0,37)	
Extraversion	-0,32 (0,30)	0,41 (0,32)	-0,35 (0,23)	
Emotionell stabilitet	-0,67 (0,42)	-0,01 (0,43)	0,14 (0,32)	
Kontrollvariabler				
Kön (kvinna=1)		-0,30 (0,19)		-0,15 (0,15)
Ålder		-7,16 [‡] (1,31)		-3,14 [†] (1,04)
Ålder ²		4,95 [†] (1,48)		1,91 (1,12)
Utbildning		-0,07 (0,32)		0,38 (0,23)
Korruptionsperceptioner		0,26 (0,34)		-0,07 (0,29)
Korruptionserfarenheter		-0,47 (0,28)		-0,48* (0,19)
Vänster-höger självplacering		0,29 (0,45)		0,91* (0,36)
Allmän tillit		-2,08 [‡] (0,46)		-0,67 (0,42)
Intercept	0,18 (0,50)	2,04 [†] (0,75)	0,10 (0,39)	0,51 (0,58)
Antal svarande	2672	2187	2680	2194
R2	0,02	0,15	0,01	0,05

Variabler	Finländsk turist erbjuder muta		Finländskt företag erbjuder gåva	
	M1	M2	M1	M2
Oberoende variabler				
Samvetsgrannhet	-1,39 [‡] (0,33)	-1,47 [‡] (0,38)	-1,40 [‡] (0,32)	-1,14 [†] (0,38)
Öppenhet	-0,34 (0,32)	-0,49 (0,38)	0,34 (0,31)	-0,08 (0,38)
Samstämmighet	-1,41 [‡] (0,36)	-1,01* (0,46)	-1,26 [‡] (0,35)	-1,17 [†] (0,43)
Extraversion	-0,39 (0,22)	-0,13 (0,26)	-0,50 (0,22)	-0,08 (0,26)
Emotionell stabilitet	0,52 (0,29)	0,33 (0,33)	-0,04 (0,28)	0,20 (0,31)
Kontrollvariabler				
Kön (kvinna=1)		-0,37* (0,14)		-0,13 (0,14)
Ålder		-1,42 (1,00)		-4,81 [‡] (0,99)
Ålder ²		-0,10 (1,07)		2,62* (1,04)
Utbildning		0,54 [†] (0,20)		0,30 (0,20)
Korruptionsperceptioner		0,46 (0,27)		0,48 (0,27)
Korruptionserfarenheter		-0,38* (0,19)		-0,07 (0,18)
Vänster-höger självplacering		0,62 (0,33)		0,55 (0,33)
Allmän tillit		-0,09 (0,39)		-0,23 (0,37)
Intercept	1,26 [†] (0,40)	1,41* (0,56)	1,40 [‡] (0,38)	2,17 [‡] (0,55)
Antal svarande	2602	2132	2607	2146
R2	0,02	0,06	0,02	0,09

Kommentar: OLS regression. Robusta standardfel i parenteserna.

*p<0,05; †p<0,01; ‡p<0,001. Viktat efter kön, ålder, utbildning och hemkommun.

Variabler	Erbjuda närstående jobb		Erbjuda gåva eller tjänst	
	M1	M2	M1	M2
Oberoende variabler				
Samvetsgrannhet	-1,46 [‡] (0,34)	-1,35 [†] (0,42)	-1,45 [‡] (0,32)	-1,26 [†] (0,41)
Öppenhet	-0,32 (0,34)	-0,99* (0,44)	0,01 (0,32)	-0,90* (0,42)
Samstämmighet	-0,28 (0,38)	-0,18 (0,45)	-0,10 (0,36)	-0,00 (0,47)
Extraversion	-0,43 (0,24)	0,13 (0,30)	-0,37 (0,23)	0,42 (0,29)
Emotionell stabilitet	-0,06 (0,29)	0,57 (0,36)	-0,59* (0,28)	-0,11 (0,33)
Kontrollvariabler				
Kön (kvinna=1)		-0,15 (0,14)		-0,18 (0,15)
Ålder		-5,50 [‡] (1,05)		-6,52 [‡] (1,08)
Ålder ²		3,26 [‡] (1,14)		3,44 [†] (1,20)
Utbildning		-0,38 (0,24)		-0,12 (0,23)
Korruptionsperceptioner		0,14 (0,29)		0,55 (0,31)
Korruptionserfarenheter		-0,35 (0,21)		-0,26 (0,20)
Vänster-höger självplacering		0,43 (0,37)		0,76* (0,37)
Allmän tillit		-0,78 (0,42)		-0,68 (0,43)
Intercept	0,82* (0,40)	2,45 [‡] (0,59)	1,08 [†] (0,39)	2,69 [‡] (0,64)
Antal svarande	2682	2200	2667	2191
R2	0,02	0,10	0,02	0,14

Variabler	Privat låta gå före i kön	
	M1	M2
Oberoende variabler		
Samvetsgrannhet	-0,97 [†] (0,30)	-0,95 [†] (0,36)
Öppenhet	-0,17 (0,29)	-0,64 (0,36)
Samstämmighet	-1,35 [‡] (0,34)	-1,31 [†] (0,42)
Extraversion	-0,48* (0,21)	-0,21 (0,25)
Emotionell stabilitet	0,26 (0,26)	0,43 (0,30)
Kontrollvariabler		
Kön (kvinna=1)		-0,16 (0,14)
Ålder		-3,17 [†] (1,00)
Ålder ²		1,79 (1,03)
Utbildning		0,71 [†] (0,20)
Korruptionsperceptioner		-0,40 (0,26)
Korruptionserfarenheter		-0,16 (0,17)
Vänster-höger självplacering		0,41 (0,33)
Allmän tillit		-0,19 (0,38)
Intercept	1,51 [‡] (0,37)	2,39 [‡] (0,57)
Antal svarande	2658	2171
R2	0,02	0,06

Tabell 6. Frågeformuleringar

Frågepunkt	Fråga	Svarsalternativ
Q6.4_1-7. Korruptionstolerans	Enligt din uppfattning, i vilken utsträckning kan följande handlingar vara acceptabla? [1] En offentliganställd begär en avgift för att utföra en tjänst som egentligen ingår i hens arbetsuppgifter. [2] En offentliganställd läkare låter en vän eller nära släkting gå före i vårdkön. [3] En företagare erbjuder en gåva eller tjänst till en offentliganställd tjänsteman i samband med en upphandling. [4] En offentliganställd erbjuder en närstående jobb trots att personen saknar de rätta kvalifikationerna. [5] En privatpraktiserande läkare låter en vän eller nära släkting gå före i vårdkön. [6] Representanter för ett finländskt företag erbjuder en gåva till en myndighetsperson i samband med en upphandling utomlands. [7] En finländsk turist erbjuder pengar till en offentliganställd läkare för att få gå före i vårdkön under en utlandsresa.	(1) Aldrig acceptabelt (2) (3) (4) (5) (6) (7) Alltid acceptabelt (8) Kan inte säga
K41_1-10. Femfaktormodellen	Hur karaktäriserar du dig själv som person? Vi ber dig för varje alternativ ange hur väl du anser att de nämnda egenskaperna beskriver dig själv. Beakta båda egenskaperna i svaret. [1] Utåtriktad, impulsiv [2] Kritisk, debattlysten [3] Pålitlig, disciplinerad [4] Lätt att oroa eller irritera [5] Öppen för nya erfarenheter, flerdimensionell [6] Reserverad, tystlåten [7] Empatisk, varm [8] Oorganiserad, bekymmerslös [9] Lugn, känslomässigt stabil [10] Konventionell, håller mig till det invanda	(1) Helt av samma åsikt (2) Delvis av samma åsikt (3) Lite av samma åsikt (4) Varken av samma eller annan åsikt (5) Lite av annan åsikt (6) Delvis av annan åsikt (7) Helt av annan åsikt
Q1/K37. Kön	Vilket är ditt kön?	(1) Kvinna (2) Man (3) Annat/vill inte säga
Q3. Ålder	Vilket år är du född?	
Utbildning_2	Utbildningsnivå i 4 nivåer	(1) Grundskola (2) Andra stadiet (3) Lägre högskoleexamen (4) Högre högskoleexamen
Q6.2_1. Korruptionsperceptioner	Allmänt sett, hur vanligt tror du det är med korruption som mutor, förskingring, favorisering av släkt och vänner, intressekonflikter och liknande i följande typer av institutioner och organisationer? Allmänt i Finland	(1) Mycket vanligt (2) Ganska vanligt (3) Varken vanligt eller ovanligt (4) Ganska ovanligt (5) Mycket ovanligt (6) Kan inte säga
Q6.6. Korruptionserfarenheter	Jag eller någon nära till mig har personlig erfarenhet av något som kan kallas korruption i Finland.	(1) Ja (2) Nej (3) Kan inte säga
K18ALT_1 Ideologisk position	Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högskala. Vi använder en skala där noll står för vänster och tio står för höger. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?	(0) Vänster (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) Höger

Tabell 7. Finlandssvenskar bedömer sju korrupta beteenden efter graden av acceptans 2021 (viktade resultat i %)

Frågepunkt	Aldrig acceptabelt				Alltid acceptabelt			Kan inte säga	Summa procent	Antal svarande	Medeltal
	1	2	3	4	5	6	7				
En offentliganställd begär en avgift för att utföra en tjänst som egentligen ingår i hans arbetsuppgifter	81,5	8,4	2,2	1,4	0,4	0,9	1,5	3,7	100	2863	1,33
En offentliganställd läkare låter en vän eller nära släkting gå före i vårdkön	72,8	13,9	4,8	2,8	1,0	0,9	1,2	2,6	100	2852	1,49
En offentliganställd erbjuder en närstående jobb trots att personen saknar de rätta kvalifikationerna	69,2	17,4	4,3	2,9	1,5	0,5	1,3	2,8	100	2856	1,53
En företagare erbjuder en gåva eller tjänst till en offentliganställd tjänsteman i samband med en upphandling	62,9	17,1	8,1	3,9	2,1	1,0	1,4	3,4	100	2860	1,69
En finländsk turist erbjuder pengar till en offentliganställd läkare för att få gå före i vårdkön under en utlandsresa	62,8	16,1	7,4	3,2	1,4	1,7	1,7	5,6	100	2845	1,69
Representanter för ett finländskt företag erbjuder en gåva till en myndighetsperson i samband med en upphandling utomlands	58,3	17,7	8,3	4,4	2,4	1,5	1,4	6,1	100	2851	1,78
En privatpraktiserande läkare låter en vän eller nära släkting gå före i vårdkön	53,1	19,0	10,2	6,1	3,3	2,6	2,4	3,3	100	2851	2,02

Tabell 8. Korrelationer mellan variablerna

Variabler	M	SD	1	2	3	4	5
1. Korruptionstolerans	2,83	3,00	1				
2. Samvetsgrannhet	0,78	0,17	-0,125 [‡]	1			
3. Öppenhet	0,60	0,18	-0,034	0,004	1		
4. Samstämmighet	0,58	0,16	-0,088 [‡]	0,101 [‡]	-0,022	1	
5. Extraversion	0,57	0,26	-0,060 [†]	-0,019	0,272 [‡]	-0,103 [‡]	1
6. Emotionell stabilitet	0,61	0,21	-0,039*	0,033	0,074 [‡]	0,148 [‡]	0,033
7. Kön (kvinna)	0,55	0,50	-0,089 [‡]	0,153 [‡]	0,073 [‡]	0,288 [‡]	0,020
8. Ålder	0,51	0,26	-0,330 [‡]	0,026	-0,104 [‡]	-0,045*	0,157 [‡]
9. Utbildning	0,60	0,31	0,035	0,104 [‡]	0,118 [‡]	-0,034	-0,003
10. Korruptionsperceptioner	0,40	0,26	0,035	-0,058 [†]	-0,007	-0,072 [‡]	0,024
11. Korruptionserfarenheter	0,16	0,36	0,013	-0,070 [‡]	0,084 [‡]	-0,140 [‡]	0,059 [†]
12. Självplacering på vänster-höger skalan	0,57	0,22	-0,010	0,058 [†]	-0,203 [‡]	-0,066 [‡]	0,134 [‡]
13. Allmän tillit	0,72	0,17	-0,049	0,048*	0,066 [‡]	0,095 [‡]	0,084 [‡]

	6	7	8	9	10	11	12
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.	1						
7.	-0,152 [‡]	1					
8.	0,099 [‡]	-0,134 [‡]	1				
9.	0,068	0,015	-0,071 [‡]	1			
10.	-0,087 [‡]	0,029	-0,028	-0,162 [‡]	1		
11.	-0,018	-0,121 [‡]	-0,007	0,014	0,296 [‡]	1	
12.	0,157 [‡]	-0,212 [‡]	0,260 [‡]	-0,032	0,062 [†]	0,014	1
13.	0,186 [‡]	-0,035	0,067 [‡]	0,196 [‡]	-0,263 [‡]	-0,106 [‡]	0,022